

DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLAR İHALE YÖNETMELİĞİ

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi	: 15.6.1984, No : 84/8213
Dayandığı Kanunun Tarihi	: 8.9.1983, No : 2886
Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi	: 4.8.1984, No : 18479
Yayımlandığı Düsturun Tertibi	: 5, Cildi: 24, S. 2198

BİRİNCİ KISIM*Genel Esaslar**AMAÇ VE KAPSAM :*

Madde 1 – Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelere, özel idare ve belediyelere bağlı döner sermayeli kuruluşların alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Yönetmelikte yazılı hükümlere göre yapılır.

İLKELELER :

Madde 2 – Döner sermayeli kuruluşlar, kendilerine verilen görevleri ve hizmetleri kuruluş amaçlarına uygun olarak ve verimlilik ilkesi doğrultusunda yerine getirirken, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esaslarına riayet etmek mecburiyetindedirler.

İHALE YETKİLİSİ :

Madde 3 – Bu Yönetmelikte yazılı işler ve usuller için kimlerin ne miktara kadar ihaleye çıkarmaya ve ihale kararlarını onaylamaya yetkili oldukları, kuruluşların bağlı buldukları idarelerin birinci derece ita amirleri tarafından belirlenir.

İHALEYE KATILABİLME ŞARTLARI :

Madde 4 – Bu Yönetmeliğe göre yapılacak ihalelere katılabilmek için kanuni ikametgah sahibi olmak, Türkiye'de tebligat için adres göstermek, gerekli nitelik ve yeterliği haiz bulunmak, istenilen teminat ve belgeleri vermek mecburidir.

İHALEYE KATILAMAYACAK OLANLAR :

Madde 5 – Aşağıdaki şahıslar doğrudan veya dolaylı olarak ihalelere katılamazlar :

1. İhaleyi yapan kuruluşun,
  - a) İta amirleri,
  - b) İhale işlemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve denetlemekle görevli olanlar,
  - c) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve ikinci dereceye kadar (ikinci derece dahil) kan ve sıhri hısımları,
  - d) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen şahısların ortakları (bu şahısların yönetim kurullarında görevli olmadıkları anonim ortaklıklar hariç).
2. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile diğer kanunlardaki hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar.

ŞARTNAMELER :

Madde 6 – İhale Konusu işlerin her türlü özelliğini belirten şartname ve varsa ekleri kuruluşlarca hazırlanır. Şartname ve eklerinin onaylı suretleri bedelsiz veya kuruluşlarca takdir edilecek bir bedel karşılığında isteklilere verilir. Şartname ve ekleri kuruluşlarda bedelsiz görülebilir.

Bu şartnamelerde işin mahiyetine göre konulacak özel ve teknik şartlardan başka genel olarak aşağıdaki hususların da gösterilmesi zorunludur.

- a) İşin niteliği nevi ve miktarı,
- b) Taşınmaz malların satışı, kirayaverilmesi, trampa edilmesi ve üzerlerinde mülkiyetin gayri ayni hak tesisinde tapu kayıtlarına göre, yeri, sınırı, yüzölçümü, varsa pafta, ada ve parsel numarası ve durumu,
- c) Tahmin edilen bedeli, geçici teminat miktarı ve kesin teminata ait şartlar,
- d) İşin yapılma yeri, teslim etme ve teslim alma şekil ve şartları,
- e) İşe başlama ve işi bitirme tarihi, gecikme halinde alınacak cezalar,
- f) İsteklilerde aranılan şartlar ve belgeler,
- g) İhaleyi yapıp yapmamakta ve uygun bedeli tesbitte kuruluşun serbest olduğu,
- h) İhale kararının karar tarihinden itibaren en geç 10 işgünü içinde ihale yetkilisince onaylanacağı veya iptal edilebileceği,
- i) Vergi, resim ve harçlarla sözleşme giderlerinin kimin tarafından ödeneceği,
- j) Ödeme yeri ve şartlarıyla avans verilir verilmeyeceği, verilecekse şartları ve miktarı,
- k) Sözleşme konusu işlerin malzeme veya birim fiyatlarındaki değişiklikler sebebiyle eğer ödenecekse fiyat farkının ne şekilde ödeneceği,
- l) Süre uzatımı verilebilecek haller ve şartları,
- m) İşin süresinden önce bitirilmesinde fayda görülen yapım işlerinde erken bitirme primi verilecekse miktarı, şartları ve ödeme şekli,
- n) İhtilafların çözüm şekli.

İKİNCİ KISIM*İhale İşlemleri***BİRİNCİ BÖLÜM***İhaleye Hazırlık***TAHMİN EDİLEN BEDELİN TESBİTİ :**

Madde 7 – Tahmin edilen bedel, kuruluşlarca tesbit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir.

Ancak, yapım işlerinde bu işler için kanunların verdiği yetkiye dayanılarak ilgili dairelerce tesbit edilmiş birim fiyatları varsa, bunlar uygulanır.

Sınai ve teknolojik zorunlulukların gerektirdiği durumlarda kuruluşun bağlı olduğu idarenin birinci derece ita amirinin onayı alınmak suretiyle, bedel tahmini yapılmadan fiyat ve teklif isteme usulüyle ihale yapılabilir.

ONAY BELGESİ :

Madde 8 – İhalesi yapılacak her iş için bir onay belgesi hazırlanır. Onay belgesinde; ihale konusu olan işin nevi niteliği, miktarı, varsa proje numarası, tahmin edilen bedeli, kullanılabilir ödenek tutarı, avans ve fiyat farkı verilecekse şartları, ihalede uygulanacak usul, yapılacaksa ilanın şekli ve adedi, alınacaksa geçici teminat miktarı belirtilir.

Onay belgesinde ayrıca, şartname ve eklerinin bir bedel karşılığında verilir verilmeyeceği, bedel karşılığı verilecekse bedelin ne olacağı gösterilir.

Bu belge ihale yetkilisi tarafından imzalanır.

İHALE KOMİSYONLARI :

Madde 9 – İhale yetkilisi, kuruluşun memurlarından birinin başkanlığında, kuruluştan, yapım işlerinde işin ehli veya uzmanı olmak şartıyla, en az bir kişi ile sayman veya tevkil edeceği kişinin katılımıyla kurulacak en az üç kişilik komisyonu görevlendirir.

Komisyonlara yardımcı olmak üzere, ihale kararlarına katılmamak şartı ile gereği kadar memur ve uzman da görevlendirilebilir.

KOMİSYONLARIN ÇALIŞMASI :

Madde 10 – İhale komisyonları eksiksiz olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Oyların eşit olması halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunlukta kabul edilir. Kararlarda çekimser kalmamaz. Muhalif kalan üye karşı oy gerekçesini kararın altına yazarak imzalamak mecburiyetindedir. Komisyon başkan ve üyeleri, oy ve kararlarından sorumludurlar.

İHALE İŞLEM DOSYASININ DÜZENLENMESİ :

Madde 11 – İhale suretiyle yapılacak işler için bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada onay belgesi, varsa tahmin edilen bedele ait hesap tutanağı, şartname ve ekleri, gerekli projeler, ilana dair belge ve gazete nüshaları, sözleşme tasarısı ile saklanması yarar görülen diğer belgeler bulunur.

Şartnamelerde tekniğe uygun olmayan veya gerçekleşmesi mümkün bulunmayan kayıt ve şartların bulunduğu anlaşıldığı takdirde, komisyonlar, kuruluşa şartnameleri düzelttirmek üzere ihaleyi erteler. Bu durumda ihale, yeniden hazırlanacak şartnameye ve 15 inci maddenin son fıkrasına göre yapılacak ilana göre yürütülür.

İSTEKLİLERDE ARANACAK NİTELİKLER VE İSTENECEK BELGELER :

Madde 12 – Kuruluşça ihalelerin en elverişli şartlarla sonuçlandırılmasını sağlamak amacıyla, isteklilerde belirli mali ve teknik yeterlik ve nitelikler aranabilir. Bunları tesbite yarayan belgelerin neler olduğu şartnamelerde gösterilir.

İHALENİN İLANI :

Madde 13 – İhale konusu olan işler aşağıdaki esas ve usullere göre isteklilere ilan yoluyla duyurulur:

1. İhalenin yapılacağı yerdeki ilanlar :

a) Günlük gazete çıkan yerlerde ihaleler, ihalenin yapılacağı yerde çıkan gazetelerde en az bir gün aralıkla yayınlanmak suretiyle iki defa duyurulur.

Gazete ile yapılacak ilk ilan ile ihale günü arası 10 günden, son ilan ile ihale günü arası 5 günden az olamaz.

b) Günlük gazete çıkmayan yerlerdeki ihalelerde ilan, bu fıkranın (a) bendindeki süreler içinde ilgili kuruluşun binalarının ilan tahtalarına asılacak yazılar ve belediye yayım araçları ile yapılır. Bu işlemler bir tutanakla belgelenir. Bu yer-

lerde en çok 7 gün aralıklarla gazete çıkıyorsa ayrıca gazete ile de bir defa ilan yapılır.

2. Resmi Gazete ile yapılacak ilanlar:

Tahmin edilen bedeli 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca her yıl genel bütçe kanunu ile belirlenecek miktarın iki katını aşan ihale konusu işler, ihale tarihinden en az 10 gün önce bir defa da Resmi Gazete'de ilan edilir.

3. Kuruluşlar, işin önem ve özelliğine göre bu ilanları yurt içinde ve yurt dışında çıkan başka gazeteler veya öteki yayın araçları ile de ayrıca yayınlatabilirler.

4. Mutemet eliyle alım usulünde ilan yapılmasına gerek olmayıp, pazarlık usulü ile yapılacak ihaleler için kuruluşlar ilan yapıp yapmamakta serbesttirler.

İLANLARDA BULUNMASI ZORUNLU HUSUSLAR :

Madde 14 – İlanlarda aşağıdaki hususların belirtilmesi mecburidir.

- a) İhale konusu olan işin niteliği, yeri ve miktarı,
- b) Şartname ve eklerinin nereden ve hangi şartlarla alınacağı, kuruluştaki bedelsiz görülebileceği,
- c) İhalenin nerede, hangi tarih ve saatte ve hangi usulle yapılacağı,
- d) Varsa tahmin edilen bedel ve geçici teminat miktarı,
- e) İsteklilerden aranan belgelerin neler olduğu,
- f) Kapalı teklif usulüyle yapılacak ihalelerde, tekliflerin hangi tarih ve saate kadar nereye verileceği.

İLANIN UYGUN OLMAMASI :

Madde 15 – 13 ve 14 üncü maddelerdeki hükümlere uygun olmayan ilanlar geçersizdir. Bu durumda ilan yenilenmedikçe ihale yapılamaz.

İlanların geçersizliği ihale yapıldıktan sonra anlaşılırsa, ihale veya sözleşme feshedilir. Ancak, işde ivedilik ve ihalede kuruluşun yararı varsa, ihale ve sözleşme kuruluşun bağlı olduğu idarenin birinci derece ita amirinin onayı ile geçerli sayılabilir.

İhalenin veya sözleşmenin bozulması halinde, müteahhit veya müşterinin fesih tarihine kadar yapmış olduğu gerçek masrafları ile, varsa, tahakkuk etmiş hak edişleri verilir.

İlan yapıldıktan sonra şartname ve eklerinde değişiklik yapılamaz. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve mecburiyetler bir tutanakla tesbit edilerek önceki ilanlar geçersiz sayılır ve iş yeniden aynı şekilde ilan olunur.

YABANCI ÜLKELERDE İLAN :

Madde 16 – Kuruluşlarca yabancı ülkelerdeki isteklilerin de girmesi yararlı görülen ihaleler için yeterli rekabeti sağlayacak şekilde yabancı ülkelerde ilan yapılabilir. Bu ilan ihale gününden en az 45 gün önce yapılır.

İHALENİN TATİL GÜNÜNE RASTLAMASI :

Madde 17 – İhale için tesbit olunan tarih, tatil gününe rastlamışsa ihale, tekrar ilana gerek kalmaksızın tatili takip eden ilk işgününde aynı yer ve saatte yapılır. İlandan sonra çalışma saati değişse de ihale ilan edilen saatte yapılır.

TEKLİFLERİN AÇILMA ZAMANI :

Madde 18 – Tekliflerin açılma zamanı, kuruluşların çalışma saati içinde olmak üzere tesbit edilir. Açılma zamanı için, Posta, Telgraf, Telefon (PTT) veya Türkiye Radyo ve Televizyon (TRT) idarelerinin saat uyarı esas alınır. Teklifler açılmaya başlandıktan sonra, çalışma saatine bağlı kalmaksızın işleme devam olunur.

GEÇİCİ TEMİNAT :

Madde 19 – İsteklilerden, ihale konusu olan işin tahmin edilen bedelinin % 3'ü oranında geçici teminat alınır. Bedel tahmini yapılmayan ihalelerde geçici teminat teklif edilen bedelin %3'ünden az olamaz.

Mutemet eliyle alım ve pazarlık usulleri ile yapılacak ihalelerde, geçici teminat alıp almamakta kuruluşlar serbesttir.

TEMİNAT OLARAK KABUL EDİLECEK DEĞERLER :

Madde 20 – Geçici veya kesin teminat olarak kabul edilecek değerler aşağıda gösterilmiştir.

- Tedavüldeki Türk Parası,
- Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca belirtilecek bankaların verecekleri süresiz teminat mektupları,
- Devlet tahvilleri ve Hazine kefaletini haiz tahviller.

Bankalarca verilen teminat mektupları dışındaki teminatların istekliler tarafından saymanlığa yatırılması zorunlu olup, bunlar komisyonlarca teslim alınamaz. Üzerlerine ihale yapılanların teminat mektupları ihaleden sonra saymanlığa teslim edilir ve üzerlerine ihale yapılmayan isteklilerin geçici teminatları hemen geri verilir.

Her ne suretle olursa olsun kuruluşça alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

TEMİNAT MEKTUPLARI :

Madde 21 – Bankaların bu Yönetmelik kapsamındaki işler için verecekleri geçici, kesin ve avans teminat mektuplarında 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 27 nci maddesindeki şekil ve şartlar aranır.

İKİNCİ BÖLÜM*Tekliflerin Değerlendirilmesi ve İhale Kararları**UYGUN BEDELİN TESBİTİ :*

Madde 22 – Arttırmalarda uygun bedel; tahmin edilen bedelden aşağı olmamak üzere teklif edilen bedellerin en yükseğidir.

Eksiltmelerde uygun bedel; tahmin edilen bedeli geçmemek şartı ile teklif edilen bedellerin tercihe layık görülenidir.

Bedel tahmini yapılmadan fiyat ve teklif isteme usulü ile yapılan ihalelerde uygun bedel teklif edilen bedellerden tercihe layık görülenidir. Ancak, bu takdirde ihale bağlı olunan idarenin birinci derece ita amirinin onayı ile geçerli sayılır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 2990 sayılı Kanun'la değişik 28 inci maddesinin son fıkrası hükmü uyarınca her yıl tesbit olunarak Resmi Gazete'de yayımlanan uygun bedelin tercihinde kullanılacak kriterler ile, eksiltmelerde kabul edilecek azami indirim miktar ve oranları Döner sermaye ihalelerinde de uygulanır.

KOMİSYONLARIN İHALEYİ YAPIP YAPMAMAKTA SERBEST OLMASI :

Madde 23 – Komisyonlar gerekçesini belirtmek suretiyle ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir. Komisyonların ihaleyi yapmama kararı kesindir.

KARARLARDA BELİRTİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR :

Madde 24 – İhale komisyonlarınca alınan kararlar, komisyon başkan ve üyelerinin, adları, soyadları ve esas görevleri belirtilerek imzalanır.

Kararlarda isteklilerin isimleri, adresleri, teklif ettikleri bedeller, ihalenin hangi tarihte ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise sebepleri belirtilir.

İHALE KARARLARININ ONAYI VEYA İPTAL EDİLMESİ :

Madde 25 – İhale komisyonları tarafından alınan ihale kararları, ihale yetkilisince karar tarihinden itibaren en geç 10 işgünü içinde onaylanır veya iptal edilir.

İhale yetkilisince karar iptal edilirse ihale hükümsüz sayılır.

KESİNLEŞEN İHALE KARARLARININ BİLDİRİLMESİ :

Madde 26 – İhale yetkilisince onaylanan ihale kararları, onaylandığı günden itibaren engeç 5 işgünü içinde, üzerine ihale yapılana veya vekiline, imzası alınmak suretiyle bildirilir veya iadeli taahhütlü mektupla tebligat adresine postalanır. Mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün, kararın istekliye tebliğ tarihi sayılır.

İhale kararlarının ihale yetkilisince iptal edilmesi halinde de, durum istekliye aynı şekilde bildirilir.

ZAM VE İNDİRİM TEKLİFLERİ :

Madde 27 – Teklifler verildikten sonra bu Yönetmelikte yazılı haller dışında zam veya indirim teklifleri kabul edilmez.

İHALEDE HAZIR BULUNMAYAN İSTEKLİLER :

Madde 28 – İhale sırasında hazır bulunmayan veya noterden tasdikli vekaletnameyi haiz bir vekil göndermeyen istekliler, ihalenin yapılış tarzına ve sonucuna itiraz edemezler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İhale Usulleri

İHALE USULLERİNİN NELER OLDUĞU :

Madde 29 – Bu Yönetmeliğin 1 inci maddesinde yazılı işlerin ihalelerinde aşağıdaki usuller uygulanır.

- a) Kapalı teklif usulü,
- b) Fiyat ve Teklif isteme usulü,
- c) Açık teklif usulü,
- d) Pazarlık usulü,
- e) Yarışma usulü,

İşin gereğine göre bu usullerden hangisinin uygulanacağı bu Yönetmelik hükümlerine uyularak ihale yetkilisince tesbit edilir.

KAPALI TEKLİF USULÜ

TEKLİFLERİN HAZIRLANMASI :

Madde 30 – Kapalı teklif usulünde teklifler yazılı olarak yapılır. Teklif mektubu, bir zarfa konulup kapatıldıktan sonra zarfın üzerine isteklinin adı, soyadı ve tebligata esas olarak göstereceği açık adresi yazılır. Zarfın yapıştırılan yeri istekli tarafından imzalanır veya mühürlenir. Bu zarf geçici teminata ait alındı veya banka teminat mektubu ve istenilen diğer belgelerle birlikte ikinci bir zarfa konularak kapatılır. Dış zarfın üzerine isteklinin adı ve soyadı ile açık adresi ve teklifin hangi işe ait olduğu yazılır.

Teklif mektuplarının adı ve soyadı da yazılarak istekli tarafından imzalanması ve bu mektuplarda şartname ve eklerinin tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi, teklif edilen fiyatın rakam ve yazı ile açık olarak yazılması mecburidir. Bunlardan herhangi birine uygun olmayan veya üzerinde kazıntı, silinti veya düzeltme bulunan teklifler reddolunarak hiç yapılmamış sayılır.

TEKLİFLERİN VERİLMESİ :

Madde 31 – Teklifler ilanda belirtilen saate kadar, sıra numaralı alındılar karşılığında komisyon başkanlığına verilir. Alındı numarası zarfın üzerine yazılır. Teklifler iadeli taahhütlü olarak da gönderilebilir. Bu takdirde dış zarfın üzerine komisyon başkanlığının adresi ile hangi işe ait olduğu isteklinin adı ve soyadı ile açık adresi yazılır. Posta ile gönderilecek tekliflerin ilanda belirtilen saate kadar komisyon başkanlığına ulaşması şarttır. Postadaki gecikme sebebiyle işleme konulmayacak olan tekliflerin alınış zamanı bir tutanakla tesbit edilir.

Komisyon başkanlığına verilen teklifler herhangi bir sebeple geri alınamaz.

DIŞ ZARFLARIN AÇILMASI :

Madde 32 – Tekliflerin açılma saati gelince, kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla belirtildikten sonra dış zarflar hazır bulunan istekliler önünde alınış sırasına göre açılarak, istenilen belgelerin ve geçici teminatın tam olarak verilmiş olup olmadığı aranır. Dış zarfın üzerindeki alındı sıra numarası iç zarfın üzerine de yazılır.

Belgeleri ile teminatı usulüne uygun ve tam olmayan isteklilerin teklif mektubunu taşıyan iç zarfları açılmayarak başkaca işleme konulmadan, diğer belgelerle birlikte kendilerine veya vekillerine iade olunur. Bunlar ihaleye katılamazlar.

İÇ ZARFLARIN AÇILMASI :

Madde 33 – Teklif mektuplarını taşıyan iç zarflar açılmadan önce, ihaleye katılacaklardan başkası ihale odasından çıkarılır. Bundan sonra zarflar numara sırası ile açılarak, teklifler komisyon başkanı tarafından okunur veya okutulur ve bir listesi yapılır. Bu liste komisyon başkanı ve üyeleri tarafından imzalanır.

Şartnameye uymayan veya başka şartlar taşıyan veya 30 uncu maddenin son fıkrası hükmüne uygun olmayan teklif mektupları kabul edilmez.

İHALE SONUCUNUN KARARA BAĞLANMASI :

Madde 34 – 33 üncü madde gereğince kabul edilen teklifler incelenerek :

- İhalenin yapıldığı, ancak ihale yetkilisinin onayına bağlı kaldığı,
- Tekliflerin daha ayrıntılı bir şekilde incelenmesi için süreye ihtiyaç duyulduğu ve şartnamelerde daha uzun bir süre öngörülmemiş ise ihalenin 15 günü geçmemek üzere başka bir güne bırakıldığı,
- İhalenin yapılmadığı,

Hususlarından birine karar verilir ve bu husus gerekçeli bir karar veya karar özeti halinde yazılarak, komisyon başkanı ve üyeleri tarafından imzalanır ve durum hazır bulunanlara bildirilir.

TEKLİFLERİN AYNI OLMASI :

Madde 35 – Birkaç istekli tarafından aynı fiyat teklif edildiği ve bunların da uygun bedel olduğu anlaşıldığı takdirde, bu oturumda aynı teklifte bulunan birden fazla isteklinin hazır olması halinde, bu isteklilerden ikinci bir yazılı teklif alınır ve bunlardan en uygun bedeli teklif edene ihale yapılır. Şayet aynı fiyat teklif eden isteklilerden birisi bu oturumda hazır bulunuyorsa ihale ona yapılır. Aynı fiyatı teklif eden hiçbir isteklinin oturumda hazır bulunmaması veya hazır bulunan isteklilerden alınacak ikinci tekliflerin de aynı olması halinde, ad çekme suretiyle ihale sonuçlandırılır.

İHALENİN YAPILAMAMASI :

Madde 36 – Kapalı teklif usulü ile yapılan ihalelerde, istekli çıkmadığı veya teklif olunan bedel komisyonca uygun görülmediği takdirde, ya yeniden aynı usulle

ihale açılır veya kuruluş yararı görüldüğü takdirde ihalenin bitiş tarihinden itibaren 15 gün içinde iş pazarlıkla yaptırılır.

İşin pazarlığa bırakılması halinde şartnamede belirtilen nitelik ve şartların aynen muhafazası mecburidir. Yeni ihale yapıncaya kadar geçecek günler içinde aynı nitelikler korunarak günlük ihtiyaçlar oranında pazarlıkla mal alınabilir. Ancak ihale, şartnamede belirtilen nitelikte mal bulunamaması sebebiyle geri kalmış ise günlük ihtiyaçlar şartnameye bağlı kalmaksızın temin edilebilir.

FİYAT VE TEKLİF İSTEME USULÜ

FİYAT VE TEKLİF İSTEME :

Madde 37 – Fiyat ve teklif isteme usulü, işin niteliği, nev'i ve miktarı eksiltme şartnamesinde kaydedilmek şartıyla fiyat, evsaf ve müddet hakkında istekli tarafından fiyat verilmesi veya teklifte bulunulması suretiyle eksiltme yapılmasından ibarettir. Hangi hususlarda teklif istenildiği, teklifin şarta bağlı olup olmadığı eksiltme şartnamesinde belirtilir.

Bu usulle ihale edilebilecek işler şunlardır :

a) Sınai ve teknolojik nedenlerle tahmini bedeli tesbit edilemeyen işler,
b) Önem ve özelliği itibariyle isteklilerin evsaf, fiyat ve süreler ile işin şartnamesinde yazılı olan diğer teknik hususlarda şartnamelere bağlı kalmaksızın değişik tekliflerde bulunmasında ve bunların değerlendirilmesinde yarar görülen işler,

c) Kuruluşlarca teknik yeterlilikleri ve güçleri bilinen isteklilerden teklif alınmasında yarar görülen işler,

Bu şekilde yapılacak ihalede kuruluşlar; doğrudan doğruya gazetelerle ilan edilmek suretiyle teklif isteyebilecekleri gibi, gazetelerde yapılacak ilan üzerine çıkacak isteklilerden aranılan şartları haiz olanlara yazı ile davetiye çıkarmak suretiyle de yapabilirler.

AÇIK TEKLİF USULÜ

AÇIK TEKLİF USULÜ İLE YAPILABİLECEK İHALELER:

Madde 38 – Bu Yönetmeliğin 1 inci maddesinde yazılı işlerden, tahmin edilen bedeli 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 45 inci maddesi uyarınca her yıl genel bütçe kanununda belirlenen tutarın iki katını geçmeyen ihaleler açık teklif usulüyle yapılabilir.

AÇIK TEKLİF USULÜNÜN UYGULANMASI :

Madde 39 – Açık teklif usulüne göre ihaleler, isteklilerin ihale komisyonları önünde tekliflerini sözlü olarak belirtmeleri suretiyle yapılır.

Ancak; istekliler ilanda belirtilen ihale saatine kadar komisyon başkanlığına ulaşmış olmak şartıyla, 30 uncu madde hükümlerine uygun olarak düzenleyecekleri tekliflerini iadeli taahhütlü bir mektupla da gönderebilirler.

Teklif sahibi komisyonda hazır bulunmadığı takdirde posta ile gönderilen teklif son ve kesin teklif olarak kabul edilir.

AÇIK TEKLİF USULÜNDE İHALE :

Madde 40 – İlanda belirtilen ihale saati gelince, komisyon başkanı, isteklilerin belgelerini ve geçici teminat verip vermemiş olduklarını inceleyerek, kimlerin ihaleye katılabileceğini bildirir. Katılamayacakların belge ve teminatlarının geri verilmesi kararlaştırılır. Bu işlemler, istekliler önünde, bir tutanakla tesbit edilir.

Tutanaktan sonra, ihaleye giremeyecekler ihale yerinden çıkartılır. Diğer istekliler, önce şartnameyi imzaya ve daha sonra, sıra ile tekliflerini belirtmeye çağrılır. Yapılacak teklifler ihaleye ait artırma ve eksiltme kağıdına yazılır ve teklif sahipleri tarafından imzalanır.

İlk teklifler bu suretle tesbit edildikten sonra, komisyon başkanı, posta ile yapılmış teklifler varsa okutarak bu tekliflerin de ihaleye ait artırma ve eksiltme kağıdına yazılmasını sağlar. Bundan sonra istekliler sıra ile tekliflerde bulunmaya devam ederler. İhaleden çekilen isteklilerin bu durumları ihaleye ait artırma ve eksiltme kağıdına yazılır ve imzaları alınır. İlgilinin imzadan çekinmesi halinde durum ayrıca belirtilir.

İhaleden çekilenler yeniden teklifte bulunamazlar.

Teklifler yapıldığı sırada, yapılan indirim veya artırımların işi uzatacağı anlaşılırsa; isteklilerden komisyon huzurunda son tekliflerini yazılı olarak bildirmeleri istenebilir. Daha önce ihaleden çekilmiş olanlar bu durumda yazılı teklif veremezler.

İHALE SONUCUNUN KARARA BAĞLANMASI :

Madde 41 – Sözlü veya yazılı son teklifler alındıktan sonra, ihale 34 üncü maddeye göre karara bağlanır.

İHALENİN YAPILAMAMASI :

Madde 42 – Açık teklif usulüyle yapılan ihalelerde istekli çıkmadığı, isteklilerin belgeleri veya son teklifleri uygun görülmediği takdirde, yeniden aynı usulle ihale açılır veya kuruluş yararı görüldüğü takdirde, ihalenin bitiş tarihinden itibaren 15 gün içinde iş 36 ncı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen esaslar dahilinde pazarlıkla yaptırılabilir.

PAZARLIK USULÜ

PAZARLIK USULÜNDE İHALE :

Madde 43 – Pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde teklif alınması belli bir şekilde bağlı değildir. İhaleler, Komisyon tarafından işin nitelik ve gereğine göre, bir veya daha fazla istekliden yazılı veya sözlü teklif almak ve bedel üzerinde anlaşmak suretiyle yapılır.

Pazarlığın ne suretle yapıldığı ve ne gibi tekliflerde bulunulduğu ve üzerine ihale yapılanların neden dolayı tercih edildiği pazarlık kararında gösterilir.

PAZARLIK USULÜYLE YAPILACAK İŞLER :

Madde 44 – Aşağıda yazılı işlerin ihalesi, pazarlık usulüyle yapılabilir :

a) 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51 inci maddesinin (a) bendine göre genel bütçe kanununda kuruluş merkezleri için belirlenen miktarı aşmayan ve süreklilik göstermeyen bu Yönetmeliğin 1 inci maddesinde gösterilen işler,

b) Önceden düşünülmesi mümkün olmayan ani ve beklenmeyen olayların ortaya çıkması üzerine acele olarak yapılması gerekip, kapalı veya açık teklif usulünün uygulanmasına yeterli süre bulunmayan işler; diğer ihale usulleriyle temin edilemeyen veya sağlanamayacağı açıkça belli olan işler, her çeşit araç ve gerecin yetkili servislerine yaptırılacak periyodik bakım ve onarımları; yedek parça ve lastik alımları,

c) İhalenin yapılmaması veya sözleşmenin bozulması nedeniyle, yeniden yapılacak ihalelerin sonuçlandırılmasına kadar geçecek süre içindeki ihtiyaçların giderilmesi ile ilgili işler,

d) Kullanışlarının özelliği, kuruluşa yararlı olması veya ivediliği sebebiyle kapalı veya açık teklif usulleriyle ihalesi uygun görülmeyen işler ile zirai işletmeleri bulunan döner sermayelerde tarımsal ürünlerin doğrudan üreticiden satın alınma işleri,

e) Özellikleri nedeniyle belli isteklere yaptırılmasında yarar görülen:

ea) Her türlü hizmet, eğitim araştırma, etüt ve proje, planlama, müşavirlik, keşif, harita, fotoğraf, film, baskı, sergileme, kontrol, muayene işleri ile teknik, fikri ve güzel sanatlarla ilgili çalışmayı gerektiren işler,

eb) El yazmaları dahil eski eser alımı, onarımı ve restorasyonu,

ec) Resim, heykel, tablo, grafik, seramik, fotoğraf, film, slayt, poster, desen, gravür, güzel yazı ve tezhipler, kazıma, oyma, kakma veya benzeri usullerle taş, ağaç veya başka madde üzerine çizilen veya tesbit edilen eserler, kabartma, oyma, mimarlık, elişi ve küçük sanat eserleri alım ve onarımı, yaptırılması,

ed) Folklor malzeme ve derlemeleri, etnoğrafik eser satın alınması yaptırılması, onarımı,

ee) Fikir ve sanat eserleri üzerindeki her çeşit mali hakların tamamen veya kısmen alımı.

ef) Her çeşit fikir ve sanat eseri yapma, yaptırma, alma,

eg) Festival, şenlik, gösteri, kongre, sergi ve benzeri kültür ve sanat faaliyetleri düzenleme, düzenletme,

eh) Sanatçılara yaptırılacak sanat çalışmaları,

f) Para, tahvil, senet, pul, altın, gümüş, mücevher gibi kıymetlerin basımında kullanılan hammadde ve malzeme alımları ile yine bu kıymetlerin ve güzel sanatlarla ilgili veya tarihi değeri bulunan eşyanın özel ambalaj, koruma, sigorta ve taşıma işleri,

g) 36 ve 42 nci maddeler uyarınca pazarlık usulüyle sonuçlandırılacak işler,

h) Tek kişi veya firma elinde bulunan taşınır mal, hak ve hizmetlerle, belirli taşınmaz malların alımı veya kiralanması,

i) Damızlık olarak veya aşı, serum üretmek veya kontrol ve araştırma işlerinde kullanılmak üzere hayvan ve tohumluk alımı,

j) Kuruluşun bağlı olduğu idarenin birinci derece ita amirinin izni alınmak kaydıyla, özellikleri nedeniyle yabancı ülkelerden sağlanması zorunlu olan her türlü alım, kiralama, onarım yaptırma, keşfettirme, montaj, sigorta, taşıma ve hizmet işleri.

k) **(Ek: 17/7/2002-2002/4566 K.)** Yıllık ihtiyaç tespiti yapılamayan veya stoklama imkanı bulunmayan ve sağlık kurumlarınca hastalara yapılacak olan; tıbbi sarf malzemeleri ile test ve tetkik sarf malzemelerinin aylık, üç aylık, altı aylık gibi dönemsel alımları.

(Değişik: 17/7/2002-2002/4566 K.) (a), (b), (c), (e), (f), (h), (j) ve (k) bentlerinde yazılı işler için şartname düzenlenmesi, tahmini bedel tespiti, teminat alınması ve sözleşme yapılması mecburi değildir.

YARIŞMA USULÜ

YARIŞMA USULÜNÜN UYGULANMASI :

Madde 45 – Kuruluşlar her türlü etüt, plan - proje ve güzel sanatlara dair işlerini gereğinde yarışma ile yaptırabilirler. Bu işlerin mesleki kontrollük hizmetleri, projesi uygulanacak olan yarışmacıya, pazarlıkla ihale edilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
SÖZLEŞME

İHALENİN SÖZLEŞMEYE BAĞLANMASI :

Madde 46 – Bütün ihaleler bir sözleşmeye bağlanır. Sözleşme, kuruluş adına ihale yetkilisi tarafından imzalanır.

Bu Yönetmelikte belirtilen özel hallerde sözleşme yapılması mecburi değildir.

KESİN TEMİNAT :

Madde 47 – Taahhüdün, sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşme yapılmasından önce müteahhit veya müşteriden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır.

Müteahhit veya müşterinin bu mecburiyete uymaması halinde protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale bozulur ve varsa geçici teminatı gelir kaydedilir.

Verilen kesin teminat, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir.

Sözleşmenin yapılmasından sonra geçici teminat iade edilir.

YAPIM İŞLERİNDE KESİN TEMİNAT :

Madde 48 – Tahmin edilen bedeli her yıl 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 55 inci maddesi için Genel Bütçe Kanunu ile tesbit edilecek miktarı aşan etüd, proje, kontrollük ve müşavirlik hizmetleriyle yapım işlerinde alınmış bulunan geçici teminat kesin teminata dönüştürülerek geri kalanı müteahhidin hak edişlerine karşılık verilecek paralardan % 10 alıkonularak kesin teminat tutarına çıkartılır. Bu suretle alınan teminat tamamlanıncaya kadar diğer teminatlarla değiştirilemez. Müteahhit isterse kesin teminatın tamamını teminat olarak alınacak değerlerden de verebilir.

Keşfin ve sözleşmenin dışında kalmış fakat yapılması ihaleden sonra kararlaştırılmış işlerle değişen fiyat esasına göre ihale edilmiş işlerde kesin teminat, artan iş veya fiyat farkı olarak ödenecek bedel oranında arttırılır.

KESİN TEMİNATIN GERİ VERİLMESİ :

Madde 49 – Kesin teminatın :

a) Taahhüdün sözleşme ve şartname hükümlerine uygun biçimde yerine getirildiği usulüne göre anlaşıldıktan ve müteahhidin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tesbit edildikten sonra, tümü;

b) Yapım işlerinde (a) fıkrasındaki şartlardan ayrı olarak, geçici kabul tutanağının onaylanması ve geçici kabulde görülen kusurların giderilme bedelinin kesin teminatın yarısından fazla olmaması ve Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi şartıyla, yarısı, kesin kabul işlemleri tamamlandıktan sonra ise, kalanı;

Müteahhide geri verilir.

Müteahhidin bu iş nedeniyle idareye ve Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları ile ücret ve ücret sayılan ödemelerden yapılan kanuni vergi kesintilerinin kesin kabul tarihine kadar ödenmemesi halinde, teminatı paraya çevrilerek borçlarına karşılık tutulur. Varsa kalanı müteahhide geri verilir.

SÖZLEŞME YAPILMASINDA MÜTEAHHİT VEYA MÜŞTERİNİN GÖREV VE SORUMLULUĞU :

Madde 50 – Sözleşme yapılması gerekli olan hallerde müteahhit veya müşteri onaylanan ihale kararının kendisine bildirilmesini izleyen günden itibaren 15 gün içinde geçici teminatı kesin teminata çevirerek noterlikçe tescil edilmiş sözleşmeyi kuruluşa vermek zorundadır.

Satışlara dair ihalelerde müşterinin aynı süre içinde ihale bedelini ve müşteriye ait bulunan vergi, resim ve harçları yatırmaması diğer giderleri ödemesi gerekir.

Bu mecburiyete uyulmadığı takdirde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale bozulur ve varsa geçici teminat gelir kaydedilir.

MÜŞTERİNİN SÜRESİ İÇİNDE TAŞINIR VEYA TAŞINMAZ MALLARI TESLİM ALMAMASI :

Madde 51 – Bedeli, vergi, resim, harç ve diğer masrafları ödemiş olmak şartıyla müşteri şartnamede yazılı süre içinde taşınmaz malları namına tescil ettirmeye mecburdur. Aksi takdirde müşteri, vukua gelecek hasar, zarar, füzuli işgal ve diğer sebeplerle kuruluştan bir talepte bulunamaz.

Taşınır mallar, bedeli ödendiği halde şartnamedeki süre içinde teslim alınmaz ise, kuruluş bunları müşteri hesabına bu Yönetmelik hükümleri dairesinde satmaya yetkilidir. Malların süresi içinde teslim alınmaması ve ikinci defa satılması sebebiyle tahakkuk edecek masraflar, varsa kuruluşun diğer alacakları, ikinci satış bedelinden mahsup edildikten sonra, geri kalan kısmı, ilk müracaatında verilmek üzere müşteri namına emanet hesabına alınır. Satış bedeli kuruluş masraflarını ve alacaklarını karşılamazsa, farkı teminattan mahsup edilir ve artanı müşteriye geri verilir.

Sözleşmenin akdedilmiş olması halinde, feshedilerek yukarıdaki hükümlere göre işlem yapılır.

KURULUŞUN GÖREV VE SORUMLULUĞU :

Madde 52 – Kuruluş 50 nci maddede yazılı süre içinde sözleşme yapılması hususunda kendisine düşen görevleri yapmak ve taşınmaz malların satımında, ferağa ait işlemleri tamamlamak, şartnamede belirtilen sınır ve evsafa göre satılan malları müşteriye teslim etmekle yükümlüdür. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde, müteahhit veya müşteri, sürenin bitmesinden itibaren en çok 15 gün içinde, 10 gün müddetli bir noter ihbarnamesi ile bildirmek şartıyla, taahhüdünden vazgeçebilir. Bu takdirde teminat geri verilir. Müteahhit veya müşteri ihaleye girmek ve teminat vermek için yaptığı masrafları istemeye hak kazanır.

Tebliğatin süresinde yapılmamasından dolayı kuruluşun zararına sebep olanlar hakkında kanuni işlem yapılır.

SÖZLEŞME YAPILMASI VE KESİN TEMİNAT ALINMASI MECBURİ OLMAYAN HALLER :

Madde 53 – 50 nci maddede yazılı süre içinde taahhüdün şartname hükümlerine göre yerine getirilmesi ve bunun kuruluşça uygun bulunması halinde, sözleşme yapılması ve kesin teminat alınması zorunlu değildir.

MÜTEAHHİT VEYA MÜŞTERİNİN SÖZLEŞMENİN BOZULMASINA NEDEN OLMASI:

Madde 54 – Sözleşme yapıldıktan sonra müteahhit veya müşterinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü şartname ve sözleşme hükümlerine uygun

olarak yerine getirmemesi üzerine, kuruluşun en az 10 gün süreli ve sebebiyle açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Gelir kaydedilen kesin teminat, müteahhit veya müşterinin borcuna mahsup edilemez.

SÖZLEŞMENİN DEVRİ :

Madde 55 – Sözleşme, ihale yetkilisinin yazılı izni ile başkasına devredilebilir. Ancak, devir alacaklarda ilk ihaledeki şartlar aranır. İzinsiz devir yapılması halinde, sözleşme bozulur ve müteahhit veya müşteri hakkında 54 üncü madde hükümleri uygulanır.

MÜTEAHHİT VEYA MÜŞTERİNİN ÖLÜMÜ :

Madde 56 – Müteahhit veya müşterinin ölümü halinde, yapılmış olan işler tasfiye edilerek kesin teminatı ve varsa sair alacakları varislerine verilir. Ancak, kuruluş varislerden istekli olanlara, ölüm tarihinden itibaren 30 gün içinde kesin teminat verilmesi şartıyla sözleşmeyi devredebilir.

MÜTEAHHİT VEYA MÜŞTERİNİN İFLASI HALİ :

Madde 57 – Müteahhit veya müşterinin iflas etmesi halinde sözleşme bozulur. Bundan bir zarar doğarsa 54 üncü maddeye göre işlem yapılır.

MÜTEAHHİT VEYA MÜŞTERİNİN AĞIR HASTALIĞI, TUTUKLULUK VEYA MAHKÜMİYET HALİ :

Madde 58 – Müteahhit veya müşteri sözleşmenin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır hastalık, tutukluluk veya hürriyeti bağlayıcı bir ceza nedeni ile taahhüdünü yapamayacak duruma girerse, bu hallerin oluşundan itibaren 30 gün içinde ilgili kuruluşun kabul edeceği birini vekil tayin etmek şartıyla taahhüdüne devam edebilir.

Eğer müteahhit veya müşteri kendi serbest iradesi ile vekil tayin etmek imkanından mahrum ise, yerine ilgililerce aynı süre içinde genel hükümlere göre bir kayyum tayin edilmesi istenebilir.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanamaması halinde sözleşme bozulur. Bundan bir zarar doğarsa 54 üncü maddeye göre işlem yapılır.

MÜTEAHHİT VEYA MÜŞTERİNİN BİRDEN FAZLA OLMASI HALİ :

Madde 59 – Birden fazla gerçek veya tüzelkişi tarafından birlikte yapılan taahhütlerde, müteahhitlerden veya müşterilerden birinin ölümü, iflası tutuklu veya mahkûm olması gibi haller sözleşmenin devamına engel olmaz.

Birlikte yapılan taahhütlerde müteahhitlerden biri kuruluşa pilot firma olarak bildirilmiş ise, pilot firmanın şahıs veya şirket olmasına göre ölüm, iflas veya dağılma hallerinde sözleşme kendiliğinden sona erer. Ancak, diğer müteahhitlerin teklifi ve idarenin uygun görmesi halinde sözleşme yenilenerek işe devam edilir.

Birlikte yapılan taahhütlerde gruba dahil pilot firmadan başka herhangi bir ortak şahsın ölümü veya ortak şirketin herhangi bir sebeple dağılması halinde, pilot firma ve grubun diğer ortakları, teminat dahil işin o ortağa yüklediği sorumlulukları da üzerlerine alarak işi bitirirler.

ÜÇÜNCÜ KISIM
İHALE USULLERİNE TABİ OLMAYAN İŞLER

MUTEMET ELİYLE ALIM :

Madde 60 – 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun değişik 83 üncü maddesine göre her yıl genel bütçe kanununda gösterilen miktara kadar olan alımlar, komisyon kararı olmaksızın ihale yetkilisinin görevlendireceği kişiler tarafından yapılabilir. Satınalma belgeleri İhale Komisyonlarınca onaylanır.

İHTİYAÇLARIN KAMU KURULUŞLARINDAN KARŞILANMASI :

Madde 61 – Aşağıda belirtilen durumlarda ihale işleri kıymet takdiri suretiyle yapılır.

1 – Bu Yönetmelik kapsamına giren kuruluşların Genel bütçeli dairelerle katma bütçeli idareler, özel idare ve belediyelerden yaptıkları ihale işleri.

2 – Yönetmelik kapsamına giren kuruluşların her türlü ihtiyaçlarının;

a) Birbirlerinden.

b) Özel bütçeli idarelerin kurdukları birliklerden,

c) Kamu iktisadi teşebbüsleri ile sermayesinin yarısından fazlası tek başına veya birlikte Devlete, kamu iktisadi teşebbüslerine veya mahalli idarelere ait kuruluşlardan,

d) Türk Silahlı Kuvvetlerini güçlendirmek amacıyla kurulmuş olan vakıflar ile sermayesinin yarısından fazlası bu vakıflara ait olan kuruluş, şirket ve müesseselerden,

e) Özel kanun ile kurulan tüzelkişiliğe sahip ve ortaklarının veya kanunların öngördüğü durumlarda ortak olmayanların ürünlerini alan, işleyen değerlendiren, iyileştiren, satan, üretim ihtiyaçlarına yarayan araç ve gereçleri sağlayan ortaklıklar ve bunlara ait birliklerden,

f) Özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzelkişiliğe sahip kuruluşlardan,

Temini ile ilgili ihale işleri.

(2) numaralı fıkranın uygulanmasında, ihale konusu mal ve hizmetlerle, taşıma işlerinin bizzat o kuruluşlar tarafından üretilmesi ve yapılması mecburidir. Ancak, bu fıkrada yazılı olup kuruluş amaçları temel gıda ve günlük tüketim maddelerini alıp satmak olan kuruluşlar bakımından, sözü edilen günlük gıda ve tüketim maddeleri; sanayi kuruluşları bakımından da, imal edilecek mamüllerin bünyesine giren hammadde, yarı mamul, devre elemanları, aksesuar, yardımcı özel teçhizat ve bir bütün halinde kurulacak tesislerde kullanılan ve kuruluşun imalat sahasına girmeyen makine, teçhizat için bizzat üretim ve yapım şartı aranmaz.

Bu usulle yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım ve taşıma işlerinin kıymet takdiri, satış fiyatları Devletçe veya görevli mercilerce tespit olunanlar için bu fiyatlar esas alınmak suretiyle fiyatları bu şekilde tespit olunmayanlar için ise 8 inci maddedeki usule göre alıcı kuruluşlarca yapılır.

Satış fiyatları Devletçe veya görevli mercilerce tespit olunan mallar, dağıtımı yapan kuruluşlarda bulunmadığı belgelenmek şartıyla bu fiyatlarla en yakın piyasadan da satın alınabilir.

Kuruluşlara zorunluluk yükleyen özel hükümler saklıdır.

ULUSLARARASI-ANTLAŞMALAR UYARINCA YAPILACAK İŞLER:

Madde 62 – Uluslararası antlaşmalara göre Türkiye'de yapılacak ve karşılıkları yabancı Devlet veya Uluslararası kuruluşlarca sağlanacak işler, özel, kanun, kararname ve antlaşmalar hükümlerine göre yürütülür.

DÖRDÜNCÜ KISIM

*KURULUŞLARCA ÜRETİLEN MAL VE HİZMETLERİN SATIŞ İŞLEMLERİ
USUL VE BEDEL TESBİTİ:*

Madde 63 – Kuruluşların ürettikleri mal ve hizmetlerin satışında bu Yönetmeliğin 29 uncu maddesindeki ihale usullerinin uygulanması mecburi değildir.

Üretilen mal ve hizmetler maliyet bedelinin altında olmamak kaydıyla kuruluşlar tarafından tesbit edilecek bedelle ticari usullere göre satılır.

Sipariş alınarak yapılacak mal ve hizmet satışında sipariş bedelinin en az % 10'u peşin, geri kalanı işin tesliminde alınır.

Kuruluşun bağlı bulunduğu idarenin birinci derecedeki ita amirince izin verilecek mal ve hizmetler için kredili satış yapılması mümkündür. Bu takdirde, siparişe birlikte işin bedelinin % 10'u peşin alınır, mal veya hizmetin tesliminde işin bedelinin % 25'i ödenmiş olmak kaydıyla kalan bedel 12 ayı geçmemek üzere eşit miktarlarda taksitle bağlanabilir.

MALİYETİN ALTINDA SATIŞ:

Madde 64 – Maliyetten aşağı satış yapmak zorunlu olduğu takdirde durum kuruluşun bağlı olduğu idareye bildirilir. İlgili idarenin birinci derece amiri itasının uygun görüşünden sonra bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesi gereğince kurulacak komisyon tarafından tesbit edilecek yeni fiyattan satış yapılır.

BEŞİNCİ KISIM

İŞ ARTIŞI VE EKSİLİŞİ:

Madde 65 – Yapım işlerine ait bir sözleşmenin uygulanması sırasında keşif ve sözleşmede öngörülmemiş iş artışı veya azalışı zorunlu hale gelirse, müteahhit, keşif bedelinin % 50 oranına kadar olan değişikliği, süre hariç, sözleşme ve şartnamesindeki hükümler dairesinde yapmakla yükümlüdür.

Keşif bedeli artışının % 50'yi geçmesi halinde sözleşme feshedilir. Ancak, bu durumda müteahhit işin keşif bedeli ve % 50 keşif artışının karşılığı işleri sözleşme ve şartnamesindeki hükümler çerçevesinde yapmaya zorunludur. Taahhüdün % 50 keşif artışı ile bitmemesi ve tasfiye edilmesi halinde müteahhit kuruluştan hiç bir masraf ve tazminat isteyemez.

% 50 oranından fazla artış, temel, tünel ve benzeri işler ile tabii afetler gibi nedenlerden ileri gelmiş ise kuruluşun isteği müteahhidin kabulü ve kuruluşun bağlı bulunduğu idarenin birinci derece ita amirinin onayı ile, süre hariç, aynı sözleşme ve şartname hükümleri içinde % 50'yi geçen işler için de aynı müteahhide yaptırılabilir.

Keşif bedelinin % 50'sinden daha düşük bedelle tamamlanacağı anlaşılan işlerde müteahhit işi bitirmeye zorunludur. Bu durumda, müteahhide, belgelemek şartı ile, yapmış olduğu gerçek giderlerine karşılık olarak ihale bedelinin % 50'si ile yaptığı işin tutarı arasındaki bedel farkının % 5'ine kadar tazminat ödenebilir.

ERKEN BİTİRME PRİMİ:

Madde 66 – Şartname ve sözleşmesinde belirtilen sürelerden önce bitirilmesinde fayda görülen yapım işlerinde esasları şartnamede belirtilmek üzere müteahhitlere erken bitirme primi verilebilir. İş ilaveleri hariç, süre uzatımı verilen işlerde prim verilemez.

Erken bitirme primi, erken bitirilen her gün için, günlük; gecikme cezasından az olmamak üzere tesbit edilerek şartnameye yazılır. Müteahhide ödenecek erken bitirme priminin toplamı hiç bir şekilde işin ihale bedelinin % 3'ünü geçemez.

MUAYENE VE KABUL İŞLEMLERİ:

Madde 67 – Teslim edilen mal, hizmet, yapım veya yapılan işin muayene ve kabul işlemleri, ihale yetkilisince kurulacak en az üç kişilik muayene ve kabul heyetleri tarafından yapılır.

ALTINCI KISIM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

TARIM VE ORMAN ÜRÜNLERİNDE TERCİHLİ USULLER:

Madde 68 – Tarım ve orman ürünlerinin üretim, imal, kesme, toplama, taşıma gibi işlerinde ve bu ürünlerin satışlarında uygulanacak tercihli usuller hakkındaki özel mevzuat hükümleri saklıdır.

YASAK VE SORUMLULUKLAR:

Madde 69 – Bu Yönetmeliğe göre yapılacak ihale işlerinde yasak ve sorumluluklar hakkında 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun bu konudaki hükümleri uygulanır.

YÖNETMELİKTE HÜKÜM BULUNMAYAN HALLER:

Madde 70 – Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan durumlarda 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile bu Kanuna göre çıkarılan tüzük ve yönetmelik hükümleri uygulanır.

YEDİNCİ KISIM

SON HÜKÜMLER

KALDIRILAN HÜKÜMLER:

Madde 71 – Kuruluşların mevcut mevzuatlarının bu Yönetmeliğe aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

DAYANAK:

Madde 72 – Bu Yönetmelik 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun birinci maddesinin ikinci fıkrasına göre hazırlanmıştır.

BAŞLAMIS OLAN İŞLER:

GEÇİCİ MADDE 1 – Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilanı yapılmak suretiyle başlamış olan ihale işlemleri ilgili olduğu mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır.

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek : 3.4.1987 - 87/11672 K.)

Bu Yönetmelik'in 61 inci maddesi, ihtiyaçların kamu kuruluşlarınca karşılanması konusunda Maliye ve Gümrük Bakanlığı'nca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde uygulanır.

YÜRÜRLÜK:

Madde 73 – Sayıştay'ın görüşü de alınmış olan bu Yönetmelik Resmi Gazete'de yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

YÜRÜTME:

Madde 74 – Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**15/6/1984 TARİH VE 84/8213 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE
YÜRÜRLÜĞE KONULAN YÖNETMELİĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN
YÖNETMELİKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN ÇİZELGE**
Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararnamenin

Tarihi	Numarası	Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren Maddeler	Yürürlüğe Giriş Tarihi
3/4/1987 17/7/2002	87/11672 2002/4566	-	9/6/1987 29/8/2002